

**Predica Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea
la solemnitatea Rusaliilor, Bazilica San Pietro,
duminică, 23 mai 2010**

Dragi frați și surori,

În celebrarea solemnă a Rusaliilor suntem invitați să mărturisim credința noastră în prezența și în acțiunea Duhului Sfânt și să invocăm efuziunea Sa asupra noastră, asupra Bisericii și asupra lumii întregi. Să ne însușim, deci, cu o particulară intensitate, invocația Bisericii: *Veni, Sancte Spiritus!* O invocație atât de simplă și imediată, dar în același timp extraordinar de profundă, izvorâtă înainte de toate din inima lui Cristos. Duhul, într-adevăr, este darul pe care Isus l-a cerut și în mod continuu îl cere Tatălui pentru prietenii Săi: primul și principalul dar pe care ni l-a obținut cu Învierea Sa și Înălțarea la Cer.

Despre această rugăciune a lui Cristos ne vorbește pericopa evanghelică de astăzi, care are ca și context Cina cea de Taină. Domnul Isus a spus ucenicilor săi: *"De Mă iubiți, păziți poruncile Mele și Eu voi ruga pe Tatăl, și alt Mângâietor vă va da vouă, ca să fie cu voi în veac"* (In 14,15-16). Aici ne este dezvăluită inima rugătoare a lui Isus, inima sa filială și frățească. Această rugăciune atinge culmea și împlinirea pe cruce, unde invocația lui Cristos devine una cu darul total pe care El îl face prin Sine însuși, și astfel rugăciunea Sa devine, ca să spunem așa, sigiliul însuși al dăruirii Sale totale din iubire față de Tatăl și de omenire: invocația și dăruirea Duhului se întâlnesc, se întrepătrund, devin o unică realitate. *"Și Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mângâietor vă va da vouă, ca să fie cu voi în veac"*. În realitate, rugăciunea lui Isus - aceea de la Cina cea de Taină și aceea de pe cruce - este o rugăciune care continuă și în Cer, unde Cristos stă la dreapta Tatălui. Isus, într-adevăr, trăiește întotdeauna preoția Sa de mijlocire în favoarea poporului lui Dumnezeu și a omenirii și deci se roagă pentru noi toți cerând Tatălui darul Duhului Sfânt.

Relatarea Rusaliilor în cartea *Faptelor Apostolilor* - ascultată în cea dintâi lectură (cf. *Fap* 2,1-11) - prezintă "noul curs" al lucrării lui Dumnezeu începute cu învierea lui Cristos, lucrare care implică omul, istoria și cosmosul. De la Fiul lui Dumnezeu mort și înviat și întors la Tatăl suflă asupra omenirii, cu o energie inedită, suflul divin, Duhul Sfânt. Și ce anume produce această nouă și puternică auto-comunicare a lui Dumnezeu? Acolo unde sunt sfâșieri și înstrăinări, ea creează unitate și înțelegere. Se activează un proces de reunificare între părțile familiei umane, divizate și dispersate; persoanele, deseori reduce la indivizi în competiție sau în conflict între ei, odată atinse de Duhul lui Cristos se deschid spre experiența comuniunii, care poate să le implice până într-acolo încât să facă din ele un nou organism, un nou subiect: Biserica. Acesta este efectul lucrării lui Dumnezeu: unitatea; de aceea unitatea este semnul recunoașterii, "biletul de vizită" al Bisericii de-a lungul istoriei sale universale. Încă de la început, din ziua Rusaliilor, ea vorbește toate limbile. Biserica universală precedă Bisericile particulare, și acestea trebuie întotdeauna să se conformeze acesteia, după un criteriu de unitate și universalitate. Biserica nu rămâne niciodată prizonieră în granițele politice, rasiale și culturale; nu se poate confunda cu statele și nici cu federațiile de state, pentru că unitatea sa este de un gen diferit și aspiră să depășească toate frontierele omenești.

Din aceasta, dragi frați, derivă un criteriu practic de discernământ pentru viața creștină: când o persoană, o comunitate, se închină în propriul fel de gândire și de acțiune, este un semn că s-a îndepărtat de Duhul Sfânt. Calea creștinilor și a Bisericilor particulare trebuie întotdeauna să se confrunte cu aceea a Bisericii Una și Catolice, și să se armonizeze cu ea. Aceasta nu înseamnă că unitatea creată de Duhul Sfânt este o specie de egalitarism. Dimpotrivă, acesta este mai degrabă modelul lui Babel, adică impunerea unei culturi a unității pe care am putea-o defini ca "tehnică". Biblia, într-adevăr, ne spune (cf. *Gen* 11,1-9) că la Babel toți vorbeau o singură limbă. La Rusalii, în schimb, Apostolii vorbesc limbi diferite astfel că fiecare înțelege mesajul în propriul idiom. Unitatea Duhului se manifestă în pluralitatea înțelegerii. Biserica este prin natura sa una și multiplă, destinată să trăiască în toate națiunile, toate popoarele, și în cele mai diferite contexte sociale. Ea răspunde vocației sale, de a fi semn și instrument de unitate a întregului gen omenesc (cf. *Lumen gentium*, 1), numai dacă rămâne autonomă față de orice Stat și de orice cultură particulară. Întotdeauna și în orice loc Biserica trebuie să fie cu adevărat, Catholică și Universală, casa tuturor în care fiecare poate să se regăsească.

Relatarea *Faptelor Apostolilor* ne oferă și un alt punct de reflecție foarte concret. Universalitatea Bisericii este exprimată de lista popoarelor, după antica tradiție: "*Suntem parți, mezi, elamiți...*" etc. Se poate observa aici că Sfântul Luca merge dincolo de numărul 12, care deja exprimă întotdeauna o universalitate. El privește dincolo de orizonturile Asiei și ale Africii nord-occidentale, și adaugă alte trei elemente: "*romanii*", adică lumea occidentală; "*iudeii și prozeliții*", înțelegând într-un fel nou unitatea dintre Israel și lume; și în sfârșit "*cretani și arabi*", care reprezintă Occidentul și Orientul, insule și continent. Această deschidere de orizonturi confirmă mai departe noutatea lui Cristos în dimensiunea spațiului omenesc, a istoriei popoarelor: Duhul Sfânt implică oameni și popoare și, prin intermediul lor, depășește ziduri și bariere.

La Rusalii Duhul Sfânt se manifestă ca foc. Flacăra Sa a coborât asupra ucenicilor reuniți, s-a aprins în ei și le-a dăruit lor noua ardoare a lui Dumnezeu. Se realizează astfel ceea ce a prezis Domnul Isus: "*Foc am venit să arunc pe pământ, și cât aș vrea să fie acum aprins*" (Lc 12,49). Apostolii, împreună cu credincioșii diferitelor comunități, au dus această flăcără divină până la marginile pământului; au deschis astfel o cale pentru omenire, o cale luminoasă, și au colaborat cu Dumnezeu care cu focul Său vrea să reînnoiască fața pământului. Cât este de diferit acest foc față de cel al războiului și al bombelor! Cât este de diferit focul lui Cristos, propagat de Biserică, față de cel aprins de dictatorii din orice epocă, chiar și în secolul trecut, care lasă în urma lor pământul ars. Focul lui Dumnezeu, focul Duhului Sfânt, este acela din rugul care arde dar nu mistuiește (cf. Ex 3,2). Este o flăcără care arde, dar nu distruge; care, dimpotrivă, arzând face să iasă la suprafață partea cea mai bună și mai adevărată a omului, cum într-o fuziune face să iasă forma sa interioară, vocația sa către adevăr și iubire.

Un Părinte al Bisericii, Origene, într-una din predicile sale la Ieremia, relatează o afirmație atribuită lui Isus, care nu este conținută în Sfintele Scripturi dar poate fi autentică, ce sună astfel: "*Cine este aproape de mine este aproape de foc*" (*Predică la Ieremia L, I [III]*). În Cristos, într-adevăr, locuiește plinătatea lui Dumnezeu, care în Biblie este asemănată focului. Am observat puțin mai sus că flacăra Duhului Sfânt arde dar nu mistuiește. Și totuși ea operează o transformare, și de aceea trebuie să consume ceva în om, mizeriile care îl corup și îl blochează în relațiile sale cu Dumnezeu și cu aproapele. Acest efect al focului divin însă ne sperie, ne este frică să fim "arși", am prefera să rămânem așa cum suntem. E așa pentru că de multe ori viața noastră este configurată după logica lui a avea, a poseda și nu a te dăruia. Multe persoane cred în Dumnezeu și admiră figura lui Isus Cristos, dar când le este cerut să piardă ceva din sine, atunci fac pasul înapoi, le este frică de exigențele credinței. Este frica de a trebui să renunțe la ceva frumos, față de care suntem atașați; teama că a-l urma pe Cristos ne privează de libertate, de anumite experiențe, de o parte din noi înșine. Pe de o parte vrem să stăm cu Isus, să îl urmăm îndeaproape, și pe de altă parte ne este frică de consecințele pe care acest lucru le comportă.

Dragi frați și surori, avem întotdeauna nevoie ca Domnul Isus să ne spună ceea ce deseori repeta prietenilor săi: "*Nu vă fie frică*". Precum Simon Petru și ceilalți, trebuie să lăsăm ca prezența Sa și harul Său să transforme inima noastră, întotdeauna subiect al slăbiciunilor omenești. Trebuie doar să știm să recunoaștem că a pierde ceva, mai mult, sinele pentru adevăratul Dumnezeu, Dumnezeul iubirii și al vieții, este în realitate a câștiga, a te regăsi pe deplin. Cine se încredințează lui Isus experimentează deja în această viață pacea și bucuria inimii, pe care lumea nu le poate da, și nu poate nici să le ia odată ce Dumnezeu ni le-a dăruit. Merită deci să ne lăsăm atinși de focul Duhului Sfânt! Durerea pe care ne-o aduce este necesară transformării noastre. Este realitatea crucii: nu degeaba în limbajul lui Isus "focul" este mai ales o reprezentare a misterului crucii, fără de care nu există creștinism.

De aceea, luminați și mângâiați de aceste cuvinte ale vieții să înălțăm invocația noastră: Vino, Duhule Sfânt! Aprinde în noi focul iubirii tale! Știm că aceasta este o rugăciune curajoasă, cu care cerem să fim atinși de flacăra lui Dumnezeu; dar știm mai ales că această flăcără - și numai ea - are puterea să ne salveze. Nu vrem, pentru a apăra viața noastră, să o pierdem pe cea veșnică pe care Dumnezeu vrea să ne-o dăruiască. Avem nevoie de focul Duhului Sfânt, pentru că numai iubirea răscumpără. Amin.